

FRA KALVESKINN TIL DATASJØ –
NY LOV OM SAMFUNNSDOKUMENTASJON OG ARKIVER

ARKIVLOVUTVALGETS NOU 2019:9

MEDLEMSMØTE I NA REGION VEST
7. JUNI 2019

HVEM ER JEG?

UTREDNINGEN

- Utredningen er på 295 sider fordelt på 25 kapitler. Den består av seks deler:
- Lovutkast og sammendrag (kapittel 1 og 2)
- Bakgrunn (kapittel 3 til 6)
- Arkivlov for en ny tid (kapittel 7 til 13)
- Produksjon av dokumenter i en ny tid (kapittel 14 til 19)
- Langtidsbevaring og tilgjengeliggjøring i en ny tid (kapittel 20 til 22)
- Kunnskapsbehov, konsekvenser og merknader (kapittel 23 til 25)

1. Lovens formål

(1) Formålet med denne loven er å sikre dokumentasjon om samfunnet som skal kunne brukes til å forstå samtid og fortid, og til å bevare og videreutvikle Norge som rettsstat og demokrati.

(2) Loven skal særlig legge til rette for å

a) fremme offentlighet og demokratisk deltakelse

b) drive forsvarlig offentlig virksomhet

c) fastsette, fremme og forsvare rettigheter og andre rettskrav

d) utvikle kunnskap om kulturarven, kulturelt mangfold og grunnleggende samfunnsforhold

e) legge til rette for vitenskapelig forskning og annen granskning

f) ivareta enkeltpersoners og gruppers behov for å kjenne egen historie og kultur.

Gjeldende arkivlov

§ 1 formål: formålet med arkivloven er å sikre arkiver som har betydelig kulturell eller forskningsmessig verdi, eller som inneholder rettslig eller viktig forvaltningsmessig dokumentasjon, slik at disse kan bli tatt vare på og gjort tilgjengelig for ettertiden.

§ 2 definisjoner: her defineres begrepene dokument, arkiv, statlig arkiv, kommunalt arkiv, offentlig arkiv, privat arkiv og offentlig organ

§ 3 geografisk virkeområde: Kongen kan fastsette at loven også skal gjelde for Svalbard, Jan Mayen mv

§ 4 arkivverket: Riksarkivet, statsarkivene, Samisk arkiv og Norsk helsearkiv utgjør det statlige Arkivverket, som ledes av Riksarkivaren

Lovutvalget sitt forslag

(1) Formålet med denne loven er å sikre dokumentasjon om samfunnet som skal kunne brukes til å forstå samtid og fortid, og til å bevare og videreutvikle Norge som rettsstat og demokrati.

(2) Loven skal særlig legge til rette for å

a) fremme offentlighet og demokratisk deltakelse

b) drive forsvarlig offentlig virksomhet

c) fastsette, fremme og forsvare rettigheter og andre rettskrav

d) utvikle kunnskap om kulturarven, kulturelt mangfold og grunnleggende samfunnsforhold

e) legge til rette for vitenskapelig forskning og annen granskning

f) ivareta enkeltpersoners og gruppers behov for å kjenne egen historie og kultur.

BEGREPER

Definisjoner (§5)

- a) dokumentasjon: informasjon som løpende bekrefter hvordan en virksomhet, organisasjon eller person har handlet, utøvd myndighet eller utført tjenester og andre oppgaver. Dette omfatter blant annet prosesser, beslutninger, handlinger med rettslige virkninger, samt vesentlige hendelser og forhold.
- b) dokumentere: å sørge for dokumentasjon.
- c) arkiver: dokumentasjon som langtidsbevares for formål som nevnt i § 1.
- d) arkivinstitusjon: virksomhet med hovedformål å ta vare på og gjøre tilgjengelig arkiver omfattet av loven.

INNHALDET I LOVEN – HVA ER NYTT?

1. Virkeområdet er utvidet
2. Virksomheter pålegges tydeligere og mer presise dokumentasjonsplikter
3. Tar hensyn til automatiserte prosesser
4. Utformet uten krav til journalføring

LOVENS VIRKEOMRÅDER ER UTVIDET – DISSE MÅ OGSÅ FØLGE NY LOV:

- Selvstendige offentlige virksomheter
- Virksomheter som er eid (50% +) av det offentlig
- Virksomheter som fatter vedtak på det offentliges vegne

GÅR BORT FRA JOURNALFØRINGSPRINSIPPET

Paul Chaffey i Kommunaldepartementet og Trine Skei Grande, kulturminister, tar imot utredningen. (Foto: Kulturdepartementet)

Arkivlovutvalget vil gå bort fra begrepet «journalføring»

«Utvalget foreslår å gå bort fra begrepet journalføring, og mener en mer generell tilnærming til digital kommunikasjon er en forutsetning for tilstrekkelig arkivfangst. For å få det til, må den rettslige og tekniske reguleringen forbedres», skriver de i en pressemelding.

FRA JOURNALFØRING TIL DOKUMENTASJONSPLIKT

DOKUMENTASJONSPLIKTEN – KAPITTEL 2

- Dokumentasjon i felles systemer (§7)
- Virksomhetens kommunikasjon (§8)
- Informasjonssystemer, databaser, register mv. (§9)
- Automatisert rettsanvendelse (§10)
- Avgjørelser mv. (§11)
- Dokumentasjonsplikter i annet regelverk (§12)

VIRKSOMHETER SKAL HA EN
DOKUMENTASJONSSTRATEGI

ARKIVLOVUTVALGET SIN BEGRUNNELSE

Utvalget foreslår å innføre et krav om dokumentasjonsstrategi.

Hensikten med dokumentasjonsstrategien er å gi ledelsen i virksomheten et grunnlag for å fastsette mål, avklare status, vurdere risiko og evaluere etterlevelsen av dokumentasjonspliktene i loven. Strategien skal være ledelsens styringsdokument for dokumentasjonsforvaltning og må ses i sammenheng med internkontrollen. Den skal vedtas av øverste organ i virksomheten minst hvert fjerde år. Prosessen med å utarbeide og ajourføre strategien bør inngå i virksomhetens kontinuerlige utviklings- og forbedringsarbeid.

HVORDAN JEG TENKER VI KAN STARTE Å JOBBE MOT DETTE?

Arkivplan

Dokumentasjonsstrategi

ARKIVPLAN – «MAL»

1. Organisering, ansvar & myndighet
2. Lover og overordna retningslinjer
3. Interne rutiner og retningslinjer
4. Arkivbeholdning
5. Avlevering og periodisering
6. Informasjonssikkerhet og tilgangsstyring
7. Strategi, opplæring og kompetanse

ANDRE VIKTIGE PUNKT FRA UTKASTET

- Organisering
  - Arkivverket blir Nasjonalarkivet
  - Fylkeskommunen får et særlig ansvar for koordinering av arbeidet med privat arkiv av regional betydning
- Opphever forbudet mot overføring av digital dokumentasjon til utlandet (skylagering- §21)
- Et generelt forbud mot sletting (§18)
- Foreslår ny tilsynsmyndighet for offentleglova, forvaltningslova og arkivlova
  - Digitaliseringstilsynet
  - Innfører overtredelsesgebyr og bøter
- Slutt på avlevering av papirarkiver fra statlig sektor

OPPSUMMERING

- Les NOUen og gi hørings svar
- Diskuter med kollegaer
- Start arbeid med arkivplan/dokumentasjonsstrategien
- Kartlegg hele virksomheten
  - Prosesser
  - Funksjoner
  - Kompetanse
  - Teknologi

Gjeldende arkivlov

Journalføringsplikt

Forslag til ny lov om samfunnsdokumentasjon og arkiver

Dokumentasjonsplikt

Arkivplan

Dokumentasjonsstrategi

Forbud mot å overføre arkiv til utlandet

Åpent for å overføre digital dokumentasjon til utlandet (skylagring)

Arkivverket

Nasjonalarkivet

Gjeldende arkivlov

Bevaring- og
kassasjonsbestemmelser

Statlig sektor kan avlevere
papirarkiv og digitalt
arkivmateriale til Arkivverket

Arkivloven gjelder for
offentlige organ (med noen
unntak)

Virksomheter kan gis pålegg
etter tilsyn fra Arkivverket,
men kan ikke straffes
økonomisk

Forslag til ny lov om samfunns- dokumentasjon og arkiver

Sletteplikter

Statlig sektor kan kun overføre digital
dokumentasjon til Nasjonalarkivet

Loven gjelder også for selvstendige
offentlige virksomheter, virksomheter
som er eid av (50%+) eller som fatter
vedtak på vegne av det offentlige

Virksomheter kan ilegges
overtredelsesgebyr ved overtredelse av
loven og tvangsmulkt (bøter) dersom
fristen for å utbedre pålegg overskrides

Gjeldende arkivlov

Arkiveret har digitalt depot
for kun statlig sektor

Offentlige organ skal avlevere eldre og
avsluttede arkiv til depot, men
tidspunkt for å vurdere administrativ
bruk er ikke definert (før var dette 25-
30 år)

Arkivloven inneholder 23 paragrafer
fordelt på fire kapitler

Forslag til ny lov om samfunnsdokumentasjon og arkiver

Nasjonalarkivet skal tilby
digital langtidsbevaring til kommuner
og fylkeskommuner til selvkost

Virksomheter skal minst hvert
fjerde år vurdere om dokumentasjon
er gått ut av bruk (og eventuelt
overføre til langtidsbevaring)

Ny lov inneholder 46 paragrafer
fordelt på ni kapitler

Takk for
oppmerksomheten!

Ta gjerne kontakt:
Anita Haugen Lie

anita.haugen@ikah.no

